

Őrségen a budai várban. Erzsébet királynénál.

Seeliger Emil ezredes vissza-
emlékezései.

Saját tudósítónktól. —

Seeliger Emil ezredes a *Neues Wiener Journal*-ban érdekes visszaemlékezést közöl arról a néhány óráról, amelyet 1898-ban egy júniusi napon töltött el Budapesten, amikor Erzsébet királyné rövid tartózkodásra ide érkezett és ő volt megbízva a várórség átvételével.

— Gyönyörű júniusi délelben mentem át a Lánchídon — meséli — Budára, de sem a verőfényes tavaszi nap, sem a szép pesti nők, sem a gyönyörű panoráma nem tudott lebilincselni, mert a fejem zúgott attól a rengeteg előírástól, amelyet átérparancsnokságon kaptam s amelyeket egyenesen az udvari testőrség számára készítettek s ugyszólván kívülről kellett tudnom.

„*Őfelsége — közölte többek között az előírás — nagyfokú idegességben szenved s ezért nem szabad őt zavarni harsány vezényszavakkal, dob- vagy kürtszóval s az őrséget ezért — szólt a szigorú parancs, — a legnagyobb csendben, lehetőleg jelekkel szabad csak utasítani.*”

— Egész külön utasítások voltak az éjjeli őrs számára, akinek helve a várkertben volt, közvetlenül a legmagasabb felségek lakosztályainak ablakai alatt, amelyeket sokszor nem is engedtek nyáron bezárni. Miután Erzsébet királyné akkor klasszikus tanulmányokat végzett, kíséretéhez tartozott egy görög tanár is és a legénység szigorúan ki volt oktatva arra, hogy cselőit csupán egyszerű szalutálással tisztelegjenek, nehogy ugyanolyan tiszteletadás érje, mint a felségeket.

— A késő délutáni órákig gondosan átvizsgáltam, rendben van-e, helyén van-e az őrség? Minden percben mezerkezhetett a királyné. A palota felé vezető uton állott már az előőrs, aki egy intéssel jelezte a felséges asszony érkezését. *Hangtalanul lépett fegyverbe az őrség. Berobogott a föld, aranybort gummitörővel udvar fogat. Halkán a tábor kábelstollas felőrről. A kővel esutott ablaka mögött egy melva látható volt. Hölgy szilvettjét pillantottam meg. A második koszban egy feketeruhás ur állt, délvidéki származására valló arcvonásokkal s a harmadikban két*

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Őrségen a budai várban
Erzsébet királynénál*

Forrás:

8 órai újság

Bp 1923. 12. 30.

korosabb udvarhölgy. Gyorsan megvizsgáltam a felállított őrséget, nehogy már kézdetben valami baj történjék; de nem történt semmi. Majd gyorsan visszatértem a vár kerti frontjára s egyszerre visszatérpantam. Alig tíz lépéssel előttem a terrazon, mint valami karcsu, nyugodt szobor állott előttem a királyné. Európa egykor legszebb asszonyának profilja márványfehéren bontakozott ki az esti szürkületben. Sötétben árnyékolt szeme mély szenvedést árult el. Mozdulatlanul állott, szemét a Dunára, a messze távolba iránvitva. Három lépésnyi távolságban tőle állott a feketeruhás ur, valószínűleg a görög professzor. De

titokban megmondták nekem később, hogy nem tanár az, hanem — az elmeorvos.

— Nehezen teltek az órák, este lett. Nyolc órakor az őrszobába belépett az udvari pénztáros és átnyújtott nekem három ezüst forintot és egy viaszgyertyát, azután kiszámolt minden emberem számára 30 krajcárt az asztalra. *Ősi szokás volt ez Mária Terézia óta, aki őrségének minden tisztje számára egy tallért és a legénység számára egy-egy ezüst garast utalt ki a császári pénztárból, „nehogy a tiszt urak és a legénység valamiben szükségét szenvedjenek.”*

— Este tizenegy óra lett. A királyné ablaka alatt az őrséget egy Rosenberg nevű egyéves önkéntesnek kellett el-látnia. Alig 19 éves, leányarcu, a szolgálatban kissé szeleburdi gyerekmber volt, akit gondosan figyelmeztettem fontos szolgálatára és nem egészen aggodalom nélkül számláltam őrszobámban a lassan-telő negyedórákat. Mikor végre a Mátyás-

templom toronyórája egyet ütött, a kerti ut sötétjén vezettem az új őrt, aki majd föl váltja Rosenberget. De mi történt! *Megdöbbenve látom, hogy az önkéntes rités helyén. Az a rövid utvonat, amelyen két órán keresztül kellett föl s lejárnia üres volt: őrségnek semmi nyoma. Figyelni kezdtünk. Egyszerre a lombok sűrűje hatolva, horkolást hallottunk. Egy padon összersugorodva ott aludt Rosenberg egyéves önkéntes, térdéhez támasztott fegyverrel. Feje lekanyarított mel-lése s az utazak által alós halálambor horgogása messre hallatszott az őrszobába. Megáram a villát. Ugrtam ugrótt föl, megdörmölte szemét s egyszerre „vigyázz”-állásba helyezkedve, akéresak a gyakorlóőrtérre lenne, kezdi jelenteni:*

— Főhadnagy ur kérem alázatosan jelentem . . .

— Psszt! — suttogtam s kezemmel tapasztoltam be a szerencsétlen száját, az első emeletre mutatva: *a felséges asszony hátszobájának ablakai nyitva állottak!*

— Az önkéntes megszeméltülten kezdett kérni, könyörögni, de nem tudtam rajta segíteni. Az őrszolgálatnak ilyen súlyos mulasztására még nem volt példa. *Hogy a felséges asszony őrszobájára kirendelt őrs elaludjon és horgogjon! Szegény fia elvesztett. Közönséges bakává való degradálás és kétkezi várlovság várta red lealább. Mikor végre hajnalban a pesti keszárnyák ébresztő kürtszavát sodorta gyengén a vár felé a hajnali szellő, hozzáfogtam jelentésem megírásához. Rosenberg hallatlan fegyvelemértéséről. Mikor kész lettem a négyoldalas jelentéssel, kopogtak ajtómon. Egy feketeruhás ur lépett be, valami idegenül hangzó néven*

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Erzsébet királyné
"1923"

Sz

He

mutakozott be. Zavartan ugróttam föl, mert megismertem azt az urat, aki tegnap este a királyné mellett állott.

— Parancsoljon, — szóltam feszesei tisztelegve.

— A felséges asszonynak határozott kívánsága, — mondta ekkor, — hogy azt az őrt, aki éjjelkor a várkertben teljesített szolgálatot, ne vonják felelősségre!

— Megijedtem. Az önkéntes kétségteletül súlyos kötelességsértést követett el. A szolgálati szabályzat szerint nekem, mint feljebbvalójának kötelességem volt erről jelentést tennem.

— A felséges asszony — folytatta látogatóm — határozott ígéretet kíván főhadnagy urtól arra nézve, hogy az az ember büntetlen marad. Nemde, — kérdezte mosolyogva — közölhetem vele ezt az ígéretet?

— Természetesen! — feleltem mélyen sóhajtvá.

— Az idegen ur megrázta kezemet, könnyedén meghajolt és eltűnt. Mit csináljak?

— Tépelődtém. Majd lassan az asztalhoz léptem, kettétéptem a jelentést és azután még apróbb darabokra, míg végre ezer meg ezer papírfoszlányra tépve dobtam a papírkosárba . . .

— Négy hónappal később ismét ki lettem rendelve a királyné mellett teljesítendő őrszolgálatra, ezúttal azonban Innsbruckban, ahová közben áthelyeztek. A pályaudvaron állottunk, várva — a genfi vonatot. *Lassan, méltóságtelesen robogott be az udvari vonat. Csak két kocsi-ból állott. Az egyik a kíséreté volt, a másikban ott pihent, koszoruktól borítottan a királyné, aki utoljára ért vissza hazájába . . .*

— Rosenberg egyéves önkéntes most talán jómódu budapesti kereskedő lehet. Talán véletlenül kezébe kerülnek ezek a sorok s meg fogja tudni, kinek köszönheti, hogy nem degradálták és nem zárták börtönbe, — fejezi be emlékiratainak ezt a fejezetét Seeliger ezredes.